

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr. 106.

Hkonto czekowe w P. K. O. Nr. 61.119.00000

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego“ — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja 1-99

Likwidacja krwawych dni

Wiedeń powraca do normalnego życia

Prezydent m. Wiednia

Dr. Seitz
socjaldemokrata prowadził akcję
medjatorską pomiędzy rządem
i robotnikami.

Zamach na kanclerza Seipla?

Młodociani robotnicy zaatakowali samochód

BERLIN 18. PAT. Na podstawie informacji wiedeńskich kół rządowych korespondent biura Wolfa w Wiedniu zaprzecza pogłoskom o rzekomym zamachu na kanclerza ks. Seipla. Zamach miał mieć przebieg następujący:

W sobotę kilku młodocianych robotników zaatakowało samochód, którym jechał kanclerz Seipel. Dzięki przytomności umysłu agenta policyjnego, który wydał szoferowi rozkaz natychmiastowego odjazdu udało się uniknąć niebezpieczeństwa i rozproszyć atakujących.

Wiedeńskie koła urzędowe kategorycznie zaprzeczają powyższej pogłosce.

Co się dzieje we Wiedniu?

Zbuntowane pułki zostały rozbrojone i internowane. Przewidywane zmiany w rządzie. Olbrzymi wpływ burmistrza dr. Seitz

WARSZAWA 18. PAT. Pilot polskiej linii lotniczej, który wyleciał z Wiednia dziś rano o godz. 8 min. 30 i przybył do Warszawy o godz. 13 min. 30 udzielił P.A.T. następujących informacji.

Dziś t. j. w poniedziałek wszystkie sklepy były otwarte. Ruch panował normalny zwłaszcza w dzielnicach II, III i IV, gdzie nawet policjanci pełnili służbę bez karabinów. Drożyzny artykułów pierwszej potrzeby nie odczuwa się dotychczas. Daje się dotkliwie we znaki strejk telefonów.

Co się tyczy odmówienia posłuszeństwa przez wojsko, to rzeczywiście 1-szy i 3-ci pułk wiedeński odmówiły posłuszeństwa. Pułki te są rozbrojone i internowane w swoich koszarach, gdzie są pilnowane przez 5-ty pułk piechoty. Kompania 5-go pułku znajduje się na lotnisku, gdzie utrzymuje porządek. Przybyło wiele wojska z prowincji.

Przewidywane są zmiany w rządzie. Obecnie największym wpływem cieszy się burmistrz Wiednia dr. Seitz, który przed ratuszem złożył przysięgę na wierność gminie miasta Wiednia.

W Wiedniu znajdują się dwa samoloty polskiej linii lotniczej, które służą dla normalnej służby lotniczej. Wobec tego, że banki są nieczynne, trudno jest dokonać zmiany obcych walut. Również i większe przedsiębiorstwa są nieczynne.

Nowe starcia uliczne

Kilka osób rannych. -- Komuniści aresztowani

BERLIN 18. PAT. Z Wiednia donoszą do „3 Uhr Abendblatt“ że dziś rano doszło na peryferjach miasta do ponownych starć między komunistami a policją. Policja użyła broni palnej. Kilka osób jest rannych. Policja wiedeńska wdrożyła energiczną akcję przeciwko komunistom. Aresztowany został poseł komunistyczny do Reichstagu Pick oraz trzech innych komunistów niemieckich, którzy w niedzielę przybyli samolotem do Wiednia.

Co mówią przywódcy robotniczy

Otton Bauer i Fryderyk Adler

WIEDEN, 18 lipca. (Ate.) — Na posiedzeniu mężów stanu przemawiali poszczególni przywódcy. Po mowie Ottona Bauera zabrał głos Fryderyk Adler, witany burliwym oklaskami, który po dłuższej nieobecności przybył do Wiednia na wiadomość o rozruchach. Adler rozpoczął od tego, że sytuacja, w której znajdują się robotnicy, jest bardzo wyjątkowa. Nie chodzi o czyste zdobycie władzy, ponieważ robotnicy wiedeńscy mają dużą jej część w swoim ręku; prawdziwa trudność polega na tym, w jak sposób proletarijat wiedeński uczyni użytek z tej władzy. Gdyby miało przyjść znowu do walk proletarijat

wiedeński pokazałby taką samą miłość dla republiki, jak przed kilku dniami. To, co zaszło, było eksplozją niechęci mas dla strasznej krzywdy, zadanej przez klasowy wymiar sprawiedliwości. Obecnie robotnicy stoją na stanowisku, że porządek na ulicach Wiednia musi być utrzymany przez ludzi, z którymi sympatyzuje proletarijat. Wypadki wiedeńskie były ciężkim ciosem zadany reakcji austriackiej. Przebieg wydarzeń wskazuje, że wśród robotników wiedeńskich tkwi głębokie poczucie sprawiedliwości. Naszym obowiązkiem teraz jest, nawoływał mówca, bronić Wiednia przed niebezpieczną rea-

kcją. Obowiązek zmusza nas do jednolitego postępowania, które da nam siłę pozwalającą śmiało paść nam w przyszłość.

Polowanie na robotników z karabinem w ręku.

WIEDEN, 18 lipca. (ATE.) — Przywódca partii socjal. demokratycznej austriackiej Bauer wygłosił na zebraniu mężów zaufania mowę i oświadczył między innymi, iż głównym środkiem walki był strejk komunikacyjny, który objął koleje, poczty, telegrafy i telefony. Strejk został przeprowadzony całkowicie. Nasz przeciwnicy sądzą, że jesteśmy bezbroni, rzekł mówca, gdyż

Wiedeński prezydent policji

Dr. Schober,
którego ustąpienia domagała się
socjaldemokracja austriacka.

84 osoby zabite

BUDAPESZT, 18 lipca. (PAT.) — Urzędowo donoszą z Wiednia: Dziś podana została do wiadomości publicznej urzędowa lista strat. Według tej listy zabitych jest 84 osoby, wszystko wiedeńscy.

Pogrzeb ofiar odbędzie się jutro

BERLIN, 18 lipca. (Pat.) — Pogrzeb ofiar rozruchów wiedeńskich odbędzie się we środę o godz. 2-ej po południu. Ciała ofiar zostaną po grzebane na cmentarzu centralnym na miejscu wspólnym, ale w grobach oddzielnych na koszt gminy wiedeńskiej. W pogrzebie wezmą udział oprócz rodzin zabitych, delegaci i funkcjonariusze partii socjalistycznej, delegaci rad robotniczych i grupy republikańskiego „Schutzbundu“. Na znak żałoby podczas pogrzebu we wszystkich fabrykach i przedsiębiorstwach wiedeńskich praca będzie wstrzymana na czas 15 minut.

Prasa wiedeńska

o ostatnich wypadkach

BERLIN, 18 lipca. (PAT.) — Wszystkie dzienniki wiedeńskie, które ukazały się dzisiaj popołudniu poza pierwszy omawiają w obszernych artykułach ostatnie wypadki. Cała prasa mieszczańska zajmuje stanowisko spokojne, aczkolwiek ton artykułów jest poważny i zdradza przygnębienie. Dwa dzienniki: półkomunistyczny „Abendblatt“ i radykalnie prawicowy „Sturm“ zostały skonfiskowane.

mogli POLOWAĆ NA ROBOTNIKÓW Z KARABINAMI W REKU. Bieg wypadków wykazał jednak, że przeprowadziliśmy to, co żeśmy chcieli. Strejk ten był przestroją dla panów, którzy rządzą Austrią.

(Dokończenie na str. 3-ej)

Dr. med. J. LEYBERG

choroby skóry, weneryczne i dróg moczopłciowych powrócił

Godz. przyjęć od 1-2 i od 5-7 po pol.
Traugutta 5, Teleton 7-73.

Nieudana ofenzywa konserwatyzmu

Konserwatyści angielscy zapragnęli wyzyskać ogromną przewagę, jaką im daly ostatnie wybory, jaką mają jeszcze dotychczas w izbie gmin i powetować sobie w możliwym zakresie swą historyczną klęskę z 1911-go roku. Gabinet liberalny Asquitha, Lloyda George'a i Edwarda Greya przeprowadził wtedy po zaciętej kompanii stanowiącą redukcję prerogatywy lordowskiej. W materiałach budżetowych i podatkowych izba wyższa zupełnie straciła prawo ważkiego głosu, w pozostałych zaś sprawach utrzymała tylko veto, zawieszające uchwałę izby gmin. Gdy wszakże ta ostatnia trzykrotnie w ciągu trzech lat następnych dany projekt uchwali, idzie on do sankcji monarszej pomimo opozycji lordów. — Oczywiście dla konserwatystów, dla których izba lordów stanowiła rezerwową cytadelę przeciw postępowi głosowania powszechnego i demokracji. To co im z niej pozostało, nie jest do pogardzenia, lecz nie może się równać z dawniejszą uprzywilejowaną i zabezpieczoną przewagą.

Obóz Baldwin'a zapragnął ją przynajmniej częściowo odzyskać, rozumiał wszakże, że

niepodobna odrestaurowanej władzy lordów opierać na podstawie dziedzicznej. W projekcie rządowym połączone tą ostatnią zasadą wyborczą w ten sposób, że z prawa urodzenia weszliby do izby wyższej tylko członkowie domu królewskiego, którzy mieliby wybierać innych i pewną zaś ich część mianowałby monarcha. Ogólna liczba lordów miała być znacznie zmniejszona i nie dochodziłaby do połowy obecnej.

Władza tej odnowionej izby wyższej miała być rozszerzona, ale w projekcie rządowym odnośne punkty nie były

dostatecznie sprecyzowane i pozostawiały dość pola do uzupełnień oraz ustępstw. Gabinet Baldwin'a nie chciał nadać swemu projektowi skończonych kształtów przed zbadaniem opinii publicznej, która od tego rodzaju zamierzeń w ogóle nie okazywała sympatii.

Atoli przyjęła ona projekt reformy o wiele gorzej, niż się w kołach rządowych spodziewano.

Obóz robotniczy rozpoczął przeciw niemu burzliwą agitację. Poszło z nim razem stronnictwo liberalne, którego różniennicy oddawna przywódcy Asquith i Lloyd George po-

dali sobie ręce dla wspólnego zwalczania reakcyjnej reformy.

W Anglii, gdzie życie konstytucyjne ma głębokie korzenie w świadomości mas i w całej praktyce państwowej, od dawna ustalili się zwyczaj, że sprawy, które żywo poruszają opinię i mają wielkie znaczenie dla ogółu, nie rozstrzygają się wyłącznie w murach parlamentu, lecz idą pod orzeczenie całego narodu. Jest to de facto referendum, chociaż nie nosi tej nazwy. Apel do narodu odbywa się w ten sposób, że wyjaśnienie sytuacji w parlamencie, rząd rozwiązuje izbą gmin i pod danym hasłem

przeprowadza następne wybory. Tak postąpił Asquith w latach 1909 i 1911-ym. Baldwin, licząc na swą potężną większość, miał nadzieję, że uda mu się uniknąć w danym razie nowych wyborów, lecz wzrost opozycji robotniczej i liberalnej w kraju jest tak widoczny, że już obecnie nie mogłoby się to udać.

Gdyby zaś przyszło do nowych wyborów pod niepopularnym hasłem reformy i rozszerzenia praw izby lordów, konserwatyści najpewniej nie uniknęliby klęski i ujrzeliby ponownie przywódców partii pracy u władzy.

Wyprowadzając naturalne konsekwencje z kłopotliwej sytuacji, premier Baldwin oznajmił, że projekt rządowy nie przybrał jeszcze dość wykończonych postaci, izby mógł być przedmiotem obrad w parlamencie. Oznacza to wycofanie się rządu z całej imprezy i zaniechania reformy, która panującemu dzisiaj stronnictwu zagraża klęską i odebraniem władzy. Zdaje się wszakże, że i obecna nieudana próba nie obeszła się dla niego bez uszczerbku powagi.

J. Mazurski.

Spalony pałac sprawiedliwości

BERLIN, 18 (PAT) Według doniesień z Wiednia pożar pałacu sprawiedliwości pociągnął za sobą zupełne zniszczenie ksiąg gruntowych dzielnic od I-X, obejmujących wpisy tabularyczne 20 tys. parcel gruntowych.

46 milionów złotych w złocie

deficytu w bilansie handlowym w czerwcu r. b.

Według przewidywanych obliczeń bilansu handlowego za czerwiec roku ub. przedstawia się jak następuje:

Przywieziono ogółem 507593 ton wartości 275760.000 zł., wywieziono zaś 1468166 ton, wartości 196439.000 złotych. W przeliczeniu na złote w złocie wartość przywozu wynosi 160040.000 złotych, wartość wywozu 114.006.000 złotych; bierne saldo bilansu handlowego wynosi więc 46.034.000 złotych w złocie.

W porównaniu z danymi za miesiąc maj r. b. przywóz wykazuje zmniejszenie o 3774 tys. złotych w złocie głównie wskutek mniejszego importu zbóż, rud cynkowych, maszyn i aparatów. W wywozie ogólnie zmniejszenie wynosi 171 tysięcy zł. w złocie. Szczególnie zmniejszył się wywóz węgla, wzrósł natomiast wywóz masła, trzody chlewnej, drzewa, cynku i pyłu cynkowego.

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do kinot. „CZARY”

Ważny na dzień 19 lipca 1927

W programie obraz:

„Dom warjatów”

Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów, ważnych na wszystkie miejsca i seanse po gr. 75

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do kinoteatru „LUNA”

Ważny na dzień 19 lipca 1927

W programie obraz:

„Targowisko życia”

Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów, ważnych na wszystkie miejsca i seanse prócz 16 do godz. 6 po zł. 1.25 po godz. 6 zł. 2.00

Dzisiaj i dni następnych!

Wielkie arcydzieło wytwórni Universal Pictures Corporation.

Pieśń filmowa o tęsknocie kobiety za mężczyzną! „Targowisko życia”

Dramat ludzkich namiętności, miłości, nienawiści, zazdrości, intrygi, zawiści, pożądania.

Wzruszające dzieje pięknej kobiety, którą pożerała tęsknota za mężczyzną a której nie wolno było wyjść za mąż.

W rolach głównych: premjowana, wszechświatowa piękność, wielka tragiczka

Billie Dove Ideal urody męskiej, znany z filmu „Ben-Hur” Francis Bushman

Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. Lidauera.

ERNEST LORSY

Niemowlece lata republiki francuskiej

(Ciąg dalszy).

Monarchiczna? Republikańska? W chaosie nieskończonej dyskusji ten główny punkt nie został do końca wyjaśniony. Jeszcze w roku 1873 książę de Broglie pisał do jednego z mężów zaufania hrabiego Paryża:

„Ze względu na pozycję, jaką mamy obecnie w zgromadzeniu narodowym i w kraju, błędem nie do wybaczenia byłoby nie podjęcie próby odrestaurowania monarchji”.

Wreszcie republika zostaje w bezdźwięcznym zdaniu przemyciona do konstytucji („Le President de la Republique est élu a la majorite absolue...”), a cała ustawa przyjęta większością jednego głosu (353 przeciwko 352).

Zadecydował głos Senata, paryskiego reagenta, którego książę de Broglie przyjął kiedyś na balu za lokaja i odesłał ze swym molotrem parasolem do garderoby, Senat poprzysiągł w duchu zemsty i polkwiłował parasol ustrojem republikańskim.

Być może, że historia z parasolem nie jest prawdą; prawdą jednak stała się republika. Od dnia 30 stycznia 1875 roku Mac Mahon nosi tytuł prezydenta republiki. Stanowisko to zostaje okraszane wspaniałymi, stworzonymi dla Mac

Mahona, tak samo, jak stanowisko kanclerza w Niemczech przykrojone było do potrzeb Bismarcka. A więc siedmioletnie i możliwość ponownego wyboru: w żadnej republice prezydentowi nie dzieje się tak dobrze. Zresztą konstytucja z 1875 roku w żadnym razie nie może być uważana za monumentalną budowlę: Hanotaux nazwa ją kupą pozornie niezwiązanych ze sobą pawilonów; wykazuje ona liczne sprzeczności i luki, ale funkcjonuje lepiej, niż starsze francuskie konstytucje, które były logiczno-retorycznymi arcydziełami.

Republikańska izba z r. 1875

Zgromadzenie narodowe spełniło swoje zadanie, dając krajowi republikańską konstytucję i zaprzeczając samemu sobie konserwatywny istocie. Francja udaje się do swej urny wyborczej, jak na święto wyzwolenia, aby wybrać zleka konserwatywny senat i zdecydować republikańską izbę (356 republikańców i 184 konserwatystów). W tej izbie z 1875 roku występują już wyraźnie umiarkowani i radykalni republikańcy.

Clemenceau formuluje: „Kon-

serwatywni republikańcy żądają od republiki jej minimum, my — jej maksimum. „My, radykalni republikańcy, pragniemy republiki ze względu na jej konsekwencje: ze względu na wielkie i owocne reformy społeczne, które nam ona przyniesie!”

Monarchja bez monarchy

Republikańska izba, autokratyczny prezydent, który się uwiąza za władzę: walka się rozpoczyna. Alfred Naquet żąda, że głosował za republikańską konstytucją:

„Mamy dzisiaj monarchję bez monarchy, a raczej z wybranym monarchą, który wprawdzie nie może swej władzy przekazać dzieciom, ale za to może być ponownie obrany”.

Ten monarcha mianuje pozaparlamentarny gabinet. Ministrów stawia na gruncie jego teorii, oświadczając, że spełniają swe funkcje w jego imieniu i obiecują w swym programie ochronę świętych praw religii, moralności i rodziny. Początkowo ofenzywie Mac Mahona udaje się wyrzucić parlament z równowagi. Dają się zauważyć rozdźwięki w partiach republikańskich.

Powszechne prawo wyborcze przyniosło im piękne zwycięstwo, ale nie są oni jeszcze ani dość silni, ani zdecydowani, by oczyścić administrację od agentów reakcji,

która może liczyć na Iwią część urzędników administracyjnych i sędziów i nieomal na wszystkich oficerów sztabowych. Przedewszystkiem liczy ona na prezydenta republiki.

Victor Hugo wygłasza w senacie porywająco piękne, Clemenceau w izbie przelotowo mądre przemówienie o konieczności amnestji; odpowiednia ustawa nie zostaje poddana pod głosowanie. Mac Mahon przyrzeka deszcz ulaskawień; nie dotrzymuje słowa.

Gdy narzucony kandydat Mac Mahona rozbija się o opór izby, prezydent mianuje premierem umiarkowanego republikańca Julesa Simona, ponieważ ten jest poróżniony z jego niebezpiecznym wrogiem Gambetta. Mac Mahon chce pogłębić antagonizmy między republikańcami, a potem, gdy spór ich dojdzie do szczytu, odważyć się na zamach stanu.

Jules Simon rozpoczyna podwójną grę. Mówi on (dla republikańców), że chce stanąć na czele parlamentarnego gabinetu, ale mówi również (dla Mac Mahona), że trzeba sobie brać przykład z pierwowzoru urzędnika republiki.

Killer głośno wyraża swe nadzieje, Gambetta grozi. Biskupi jatrzą przeciwko republice. Gambetta piętnuje klerykalizm mianem „wroga”. Trzy lewicowe partie łączą się we wspólnym wniosku, wymierzonym przeciwko agitacji kleru. Ich porządek dzienny nie zawiera dla gabinetu słowa „zaufanie”. Ju-

les Simon wije się, jak piskorz, ale wilkońcu oświadcza:

— Przyjmuję ten porządek dzienny!

— Oho! Pan go potyka! — przypieczętowane starcie jeden z bonapartystów.

16 maj Mac Mahona

W międzyczasie polecono marszałkowi, by się zdeklarował. Powszechnie mówią, że „chce on tylko wyczekać, aby uznać następnie próbę za skończoną”, że od tej chwili nie pozwoli zrobić ani kroku naprzód”. Jednocześnie oświadcza kandydatowi Bonnehose, że „nastąpi kres ustępstw”.

A więc chwila decydująca nadchodzi: 16 maja 1877 roku czyta Jules Simon, który się daremnie poniział, w dzienniku urzędowym list marszałka, który go dla jakiejś bagateli besza bez obłonek. Jules Simon, nie broniąc się w imię zlekceważonej konstytucji, podaje się do dymisji.

Ten list Mac Mahona z dnia 16 maja rozpoczyna kryzys republiki. Znaczenie „16 maja” polega na tem, że w tym dniu prezydent spróbował zastosować praktycznie swoją teorię państwa i konstytucji. Odważył się mówić o swojej „odpowiedzialności wyłącznie przed Francją”. Według konstytucji z 1875 roku prezydent jest odpowiedzialny jedynie przed izbami i to tylko w wypadku zdrady stanu.

(Dok. nastąpi).

Sowiety ślą swoich ludzi

BUDAPESZT, 18 lipca. (Pat.) — Według doniesień z Wiednia wczoraj w nocy miał przybyć tam z Moskwy przywódca komunistów Pick.

Interwencja zagraniczna nie miała miejsca

BERLIN, 18 lipca. (Pat.) — Specjalny korespondent biura Wolffa donosi, że w poniedziałek rano ma być podjęta praca w fabrykach wiedeńskich. Wiadomości zagraniczne o grożącej interwencji w związku ze strajkiem kolejowym są zaprzeczane ze strony rządowej, która podkreśla, że pociągi tranzytowe do Niemiec przez Brenner są przepuszczane i że wszelkie pogłoski o interwencji, nie odpowiadają prawdzie. Prawdą jest natomiast, że misje dyplomatyczne informują się co pewien czas o stanie rzeczy.

Konferencja posłów Rzplitej

Nasz warszawski koresp. telef.: W tych dniach odbędzie się w Warszawie konferencja posłów Rzplitej, akredytowanych przy państwach sąsiadujących z Z. S. S. R. Tematem narad będą między innymi sprawy gospodarcze.

W konferencji tej między innymi wezmą udział: poseł Rzeszypospolitej w Moskwie pan Patek i poseł Rzplitej Łukasiewicz, który w dniu wczorajszym przybył do Warszawy.

Wandal z Zachęty na wolności

Z Warszawy donoszą: Poszukiwac „rozgłosu” za cenę wandalizmu, jakiego dopuścił się na arcydziele Matejki w Zachęcie Sztuk Pięknych urzędnik magistracki Wojciech Sikorski, po przesłuchaniu go przez sędziego śledczego został wypuszczony z aresztu na wolność.

Będzie on miał wytoczoną sprawę karną.

Sędzia śledczy, przed wypuszczeniem, zażądał od Sikorskiego złożenia zobowiązania niewydalania się z miejsca zamieszkania.

Chiński zamach stanu skierowany przeciwko komunistom

SZANGHAJ, 18 lipca. (Pat.) — Korespondent Reutera donosi z Hankou, że generał Ho-Chien dokonał zamachu stanu przeciwko komunistom i zajął Hon-Jang i Hankou łącznie z linjami kolejowymi i punktami strategicznymi w najbliższej okolicy.

Robotnicy niemieccy leczą się w uzdrowiskach sowieckich

MOSKWA, (CEPS). — W dniach najbliższych do Moskwy przybędzie pierwsza grupa chorych robotników niemieckich, którzy na rachunek niemieckich kas chorych udają się na kurację do uzdrowisk sowieckich. Druga grupa chorych robotników z Niemiec przyjedzie do Rosji w miesiącu sierpniu.

Aresztowanie deputowanych komunistycznych w Paryżu

BERLIN, 18 lipca. (PAT.) — Aresztowano tutaj deputowanych komunistycznych Doriota i Cachina, którzy nie stawili się dobrowolnie do więzienia celem odbycia sądownej kary.

Tajemnica wypadków wiedeńskich

Komuniści gotowali zamach stanu

BUDAPESZT 18, (PAT) „Pester Lloyd” donosi z Wiednia: Koła rządowe dzisiaj dopiero dowiedziały się o politycznym tle wypadków wiedeńskich. Według informacji ze źródeł miarodajnych wypadki te stały w związku z planem urzędzenia zamachu stanu przez komunistów austriackich. Socjal-demokraci dowiedzieli się jednak o tym planie i usiłowali urządzić kontr-demonstrację. Partja socjalistyczna nie liczyła się z tem, że komuniści wywrą taki wielki wpływ na masy. W ciągu dnia wczorajszego przybyło do Wiednia 3 komunistów niemieckich. Według planów komunistów austriackich miało przybyć do Wiednia 600 komunistów słowackich z Preszburga. Policja wiedeńska potrafiła jednak zapobiedz temu.

Uniwersytet wiedeński

Tutaj doszło do pierwszych starć między demonstrantami a policją

Prawicowi chłopcy tyrolscy opanowali Innsbruck

BERLIN, 18. PAT, Biuro Wolffa donosi z Innsbrucku, że zgodnie z wezwaniem rządu tyrolskiego dziś nad ranem w Innsbrucku odbyło się uroczyste zaprzysiężenie oddziałów Heimatswehry.

Od tej chwili Heimatswehra pełni służbę bezpieczeństwa jako straż cywilna. Obsadzenie dworca w Innsbrucku według doniesień dzienników dzisiejszych miało przebieg następujący:

O godz. 2.15 rano strzelcy tyrolscy uzbrojeni w karabiny ma-

szynowe, artylerja górska, żandarmerja i kompanja Heimatswehry otoczyły dworzec, formując się na placu przed dworcem. Jeden z oddziałów, złożonych ze 100 żandarmerji wkroczył na dworzec. Na wezwanie komendanta straż strajkowej i Schutzbund republikański, które do tej pory utrzymywały w swych rękach dworzec, wycofały się. Uruchomiono w ciągu przedpołudnia kilka pociągów, które są obsługiwane przez samopomoc.

Min. komunikacji tłumaczy się ze swego zachowania wobec delegacji kolejarzy

P. Romocki starał się o audjencję u marsz. Piłsudskiego, ale ten go nie przyjął

Sfery oficjalne komunikują nam co następuje:

Wobec ukazania się w niektórych organach prasy wzmianek, nieodpowiadających właściwemu przebiegowi audjencji udzielonej przez pana ministra komunikacji, związkowi zawodowemu kolejarzy i maszynistów ministerstwo komunikacji stwierdza:

„Dnia 15 b. m. zgłosiła się na audjencję do pana ministra komunikacji delegacja związku kolejarzy, oraz związku maszynistów celem przedstawienia panu ministrowi swoich dezyderatów w związku z przesłanymi im czterema projektami rozporządzeń, dotyczącymi personelu kolejowego.

Prowadzący tę delegację poseł Kuryłowicz zażądał, by dla rozważania przedstawionych dezyderatów zwołana została konferencja z przedstawicielami związków, oraz aby związki otrzymały w całości projekt rozporządzenia o reorganizacji P. K. P.

Wobec analogicznego żądania wysuniętego na audjencji, udzielonej dnia 12 b. m. związkowi zawodowemu pracowników kolejowych, związkowi drużyn konduktorskich, polskiemu związkowi kolejarzy, związkowi urzędników kolejowych i związkowi administracji technicznej, zajął pan minister stanowisko odmowne ze względu na to, że przedsięwzięcie P. K. P. ma zostać w dalszym ciągu w rękach państwa wobec czego stosunek pra-

cownika do przedsiębiorstwa w projektowanych rozporządzeniach pozostaje takim, jakim był dotychczas.

Nie jest i nie może być ów stosunek prywatno - prawny w znaczeniu ustawodawstwa cywilnego. Stosunek bowiem pracownika do pracodawcy może być określony zwyczajnym kontraktem o najem usług, tylko tam, gdzie obie strony, zawierające umowę są równorzędne wobec kodeksu cywilnego.

Państwo, jako osoba publiczno - prawna, posiadająca zwierzchnią władzę, staje się dopiero wtedy równorzędną stroną w umowie prywatno - prawnej, gdy tego sama chce i wyraźnie postanawia.

W przeciwnym razie, tak jak to ma miejsce w omawianych czterech projektach, wszystkie czynności państwa mają charakter aktów administracyjnych, to jest jednostronnych zarządzeń władzy.

Wyklucza to formę uzgadniania

i konferencji dla ustalenia treści rozporządzeń z urzędnikami P. K. P., natomiast dopuszcza przedstawienie dezyderatów pracowników, uwzględniając przychylnie w ramach ogólnego interesu państwowego.

Te przyczyny skłoniły pana ministra do udzielenia p. Kuryłowiczowi również odpowiedź odmowną, na co tenże w trakcie rozmowy, podrażnionym tonem wypowiedział kilka niestosownych uwag pod adresem obecnego rządu, na co pan minister, jako przedstawiciel rządu, musiał odpowiednio zareagować, zwracając uwagę pana Kuryłowiczowi na niewłaściwy ton dyskusji.

Gdy jednakże słowa pana ministra nie odniosły skutku, pan minister, nie widząc możliwości prowadzenia rozmowy w rzeczowym tonie, zmuszony był dać do zrozumienia posłowi Kuryłowiczowi, iż uważa audjencję dla niego za skończoną.

Stanowisko takie zajął pan minister wyłącznie wobec pana Kuryłowicza, nie zaś wobec innych członków delegacji ani wobec związków jako takich.

Minister komunikacji pan Romocki starał się o audjencję u marszałka Piłsudskiego, który jednak z powodu nawału pracy, nie przyjął go.

Parlament wiedeński

Tutaj, na stopniach gmachu przedstawicielstwa ludowego, ustawili barykady walczący robotnicy

Co powiedział Seipel delegacji socjaldemokratów

BERLIN, 18 lipca. (Pat.) — Dziś w godzinach popołudniowych kanclerz Seipel przyjął delegację partji socjalno - demokratycznej, która przedłożyła kanclerzowi uchwały wczorajszej konferencji mężów zaufania socjalistów. Według informacji korespondenta biura Wolffa, utrzymany z kół zbliżonych do rządu austriackiego, kanclerz Seipel miał delegacji odpowiedzieć, że w chwili obecnej najpilniejszym zadaniem jest uczynienie wszystkiego aby zapobiedz powtórzeniu się krwawych zajść. Poza tem kanclerz

Seipel miał oświadczyć, że prawo uchwalania zarządzeń, dotyczących bezpieczeństwa publicznego i śledztwa przysługuje wyłącznie parlamentowi i że socjaliści ze swoimi wnioskami muszą się zwrócić do parlamentu. Następnie kanclerz Seipel zaprotestował energicznie przeciwko zrzucaniu odpowiedzialności za krwawe wypadki na policję i organy policyjne, oświadczając zarazem, że przedewszystkiem należy przywrócić komunikację kolejową aby umożliwić parlamentowi jego zebranie się i podjęcie obrad.

Tam, gdzie stały barykady..

Ilustracja nasza przedstawia jedną z najpiękniejszych ulic Wiednia — „Opfering”.

Świat w wirze rozpetanych żywiołów

„Plamy“ na słońcu przez 11 lat wpływać będą na atmosferę i skorupę ziemską

Straszny widok zrujnowanego domu w pobliżu miasta Gottlenby

(n) Po wielkiej serji katastrof, jakiej widownią był glob ziemski w lecie i w jesieni roku ubiegłego, oraz na wiosnę roku bieżącego — rozpoczął się obecnie dla świata nowy „letni“ okres klęsk żywiołowych.

Ameryka przeżyła swój wylew Missisipi — teraz przyszła kolej na Europę. Straszliwe burze przechodzą nad powierzchnią naszego kontynentu, nadchodząc z oceanu Atlantycznego — (tu można przypomnieć, że bohaterzy lotnicy Nungesser i Coli też padli ofiarą jednej z takich burz) — o charakterze tak gwałtownym i tak potężnym nasileniu, jakich najstarsi ludzie naszego pokolenia nie pamiętają.

Nic w tem dziwnego — albowiem przeżywamy obecnie wyjątkowy okres katastrof żywiołowych.

Już w przeszłym roku stwierdzali astronomowie i meteorologowie, że obecne „plamy“, czyli wybuchy na słońcu mają wyjątkowo wielkie rozmiary i wyjątkowo potężną siłę erupcyjną, tak, że ich wpływ na atmosferę ziemską potrwa lat kilka (okres 11-letni). Według tych obliczeń rok bieżący 1927 nie jest jeszcze najgroźniejszy — największe nasilenie plam słonecznych i największe też zaburzenia w atmosferze globu ziemskiego przypaść mają na rok przyszły 1928. Po przemianach tego roku nastąpią jeszcze lata podobne do r. 1926 i 1927 — natężenie plam z roku na rok zacznie się zmniejszać, tak że dopiero po roku 1930 możemy się spodziewać jakiegoś uspokojenia i powrotu do niedawnych, idyllicznych czasów matki ziemi, kiedy to „pogoda“ nie przechodziła tak straszliwych przemian, jak obecnie.

Istotnie wszystkie katastrofy elementarne mają obecnie gigantyczne rozmiary i niebawem potężny przebieg.

Każdy z nas pamięta i wylewy rzek i powodzie i oberwania się chmur, ale zwłaszcza w Europie, wszystko to nie było tak straszli-

we, jak jest obecnie. Wszak to „oberwanie się chmury“, które spowodowało zniszczenie zakątka ziemi na granicy Saksonji i Czech przed paru dniami miało zupełnie fantastyczną siłę. Falami spadających wód przewracało ono domy, porywało biegnące po torach pociągi i znosiło nasypy kolejowe.

Tak strasznie nie wyglądały dawniej oberwania się chmury za czasów naszej młodości, 15, 20 czy 30 lat temu. Teraz przy czytaniu opisu takiej katastrofy powstaje u każdego uczucie grozy i bezsilny człowiek wobec rozpetania się żywiołów.

Ażeby znaleźć podobne opisy musimy sięgnąć do dziejów o wiele dawniejszych. — W dziejach nowszych taki okres, kiedy atmosfera ziemi znajdowała się pod działaniem szczególnie silnych wybuchów na słońcu, przypada na lata pomiędzy rokiem 1850—1860. Ale i wtedy jeszcze „plamy“ na słońcu nie były tak wielkie jak obecnie — i podobno trzeba cofnąć się o 300 lat w dzieje świata, aby przypomnieć okres równie straszliwy.

Obecnie wydaje się, jakoby glob ziemski opasany był jakimś straszliwym pierścieniem burz i katastrof, który porwał naszą biedną ziemię w zawrotny wir i okraża ją szybko, znacząc ślady swego pochodzenia śmiercią i zniszczeniem. Wybuchają wulkany i trzęsie się ziemia w Japonji, niszcząc kwitnący kraj — szaleją straszliwe burze (w roku zeszłym) nad całym obszarem Ameryki północnej) — to znowu na wiosnę wylewają straszliwe, tworząc niebawem powodzie, potężne rzeki wschodniej i południowej Rosji z Wołgą na czele, potem wir katastrof przerzuca się na zachodnią Europę. — Następnie znowu wylewa Missisipi, wybuchają wulkany na oceanie Spokojnym — wreszcie trzęsie się ziemia w Palestynie.

O historii katastrof Ziemi Świętej mówi Bibja, mówi księgi proroków i psalmy, mówi historia zwykła.

Kilkudziesięcioletni okres przed Narodzeniem Chrystusa i po na-

rodzeniu Chrystusa był widownią kilku trzęsień ziemi w Palestynie. O wielkiej tego rodzaju katastrofie, przy której zginęło 3000 ludzi, mówi Józef Flavius, umiejscawiając ją w roku 30 przed Chrystusem.

Evangelje mówią o trzęsieniu ziemi w momencie krzyżowania i śmierci Zbawiciela na Golgocie.

Następnie potężne trzęsienie ziemi, które zmiotło z powierzchni dwa miasta, Cezarję i Emaus, a więc mogło pochłoniąć i kilkanaście tysięcy ofiar ludzkich, nawiedziło Palestynę na 5 lat przed ostatnim wielkim powstaniem żydów przeciwko panowaniu rzymskiemu, powstaniem Barkochby, które trwało trzy lata i kosztowało 600.000 zabitych. Powstanie to miało miejsce pomiędzy rokiem 123 a 135 po Chrystusie, a więc owo trzęsienie ziemi przypadłoby na rok 127.

Trzęsienie ziemi nawiedziło Palestynę także podobno wtedy, kiedy Juljan Apostata (zmarły w r. 363 po Chrystusie) zapragnął odbudować świątynię jerozolimską — i to trzęsienie ziemi zniszczyło zakładane właśnie fundamenty świątyni.

Dalsze trzęsienia ziemi były w Palestynie w r. 449 po Chrystusie, bardzo silne 1200 lat temu, czyli około końca VII wieku, a wreszcie za czasów nowych w r. 1837, kiedy ucierpiała najwięcej Galilea, a zginęło miast przytem 4.000 ludzi.

Ze świadectw historycznych widać, że trzęsienia ziemi w Palestynie, aczkolwiek katastrofalne, nie należą na szczęście do największych w dziejach... W tym samym okręgu morza Śródziemnego notuje historia o wiele większe katastrofy wulkaniczne pochodzący od trzęsienia ziemi, połączonego w wybuchem Wezuwiusza, w roku 79 po Chrystusie, które zniszczyło Pompeje, Herkulanum i

Ruiny hotelu i ulica w Berggieshübel po powodzi.

Stabium i pochłonięto kilkanaście tysięcy ofiar w ludziach.

Z olbrzymich trzęsień ziemi wspomina jeszcze historia trzęsienie w roku 526 po Chrystusie, które ogarnęło kilka krajów śródziemnomorskich i pochłonięto 120.000 ofiar w ludziach.

Trzęsienie ziemi w roku 1693 na Sycylii zniszczyło 34 miasta i zabiło 60.000 ludzi.

Trzęsienie ziemi w roku 1724 w Peru zniszczyło miasta Lima i Callao, grzebiąc pod gruzami 18000 mieszkańców. Straszliwe trzęsienie ziemi w roku 1765 zburzyło stolicę Portugalji Lizbonę, zabijając 60.000 ludzi, trzęsienie ziemi w roku 1783 w Kalabrii pochłonięto 30.000 ofiar.

Trzęsienie w r. 1787 w południowo amerykańskich republikach Ekwadorze i Peru, zabiło 40.000 ofiar w ludziach, a drugie trzęsienie ziemi w obu tych samych republikach południowo amerykańskich w r. 1868 70.000 ofiar w ludziach i zniszczyło na pół miljarde dolarów majątku. Najstraszniejsze wreszcie trzęsienie ziemi w Włoszech było w r. 1906 które znisz-

czyło Messynę i Regio i pochłonięto 96.000 ofiar ludzkich!

„Stynia“ poprostu ze swoich straszliwych i niezwykle częstych trzęsień ziemi Japonja, w której w r. 1891 trzęsienie ziemi zniszczyło 200.000 budynków w środkowej Japonji, a już w pięć lat potem, w r. 1896, trzęsienie ziemi na północy wyspy Nippon zabiło 8.000 ofiar ludzkich. Wreszcie przypomina sobie wszyscy skutki trzęsienia ziemi w Japonji w roku ubiegłym.

Z innych wielkich katastrof wulkanicznych szczególnie silne pamiętamy trzęsienie ziemi połączone z wybuchem wulkanu Mont Pele, na wyspie Martynice wśród Małych Antyliów środkowo-amerykańskich (należącej do Francji), które zniszczyło miasto St. Pierre i pochłonięto przeszło 20.000 ofiar w ludziach. Katastrofa ta wstrząsnęła wówczas wyobraźnią całego świata cywilizowanego — ale katastrofy dni naszych nie ustępują niestety, największym katastrofom przeszłości.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Nowe boiska sportowe

powstaną w Łodzi i w powojództwie łódzkim

Na skutek inicjatywy p. wojewody Jaszczoltta, urząd wojewódzki zmienił się do magistratów miast i do sejmików powiatowych z wezwaniem, aby uczyniono wszystko, co można uczynić celem wybudowania i oddania do użytku jak największej ilości boisk sportowych dla młodzieży i dorosłych. Dzięki tej inicjatywie, sprawa budowy boisk uczyniła w tym roku bardzo duże postępy.

W powiecie łódzkim sejmiki i miasta zdołały już zebrać większe kwoty, a po części nawet przystąpić do prac, i tak bardzo poważnie posunięta została sprawa boisk w Zgierzu, Konstantynowie, Rudzie, Tusznynie i t. p.

W Kalliszu budowa boiska jest na ukończeniu. Będzie to jedno z najlepiej urządzonych boisk w województwie. Rozmiary samego boiska wynoszą 65 mt. na 105 metrów. Boisko to już jest wykończono, a obecnie wykańcza się stadion z trybunami oraz bieżnia cychłodrom.

W powiecie sieradzkim związek komunalny asygnował 20.000 złotych na rozpoczęcie budowy boisk.

W Łodzi specjalna komisja zakwalifikowała 22 placów miejskich oraz 3 placów prywatne jako nadające się na boiska. Łączna powierzchnia tych placów wynosi 114.639 metrów kw. Wydział gospodarczy magistratu przygotowuje obecnie kosztorysy robót ziem-

Turyści z Ruchem spotkają się w niedzielę w Łodzi

Niedziela onegdajsza była zakończeniem rozgrywek w pierwszej rundzie o mistrzostwie ligi.

Następna natomiast niedziela będzie początkiem gier w drugiej rundzie.

Drużyny łódzkie, które częściowo odpoczywały, rozegrają następujące mecze:

ŁKS wyjeżdża do Torunia gdzie spotka się z doskonałym obecnie zespołem TKS, który ostatnio zwyciężył Czarnych w stosunku 4:0.

Turyści rozegrają mecz rewan-

zowy z drużyną górnośląską Ruch z Wielkich Hajduk.

Górnoślązacy znajdują się również w doskonałej formie i cały okres rozgrywek w 1 rundzie utrzymali się na czele tabeli razem z takimi klubami jak Wisła, IFK, ŁKS i t. d.

Spotkanie to ze względu na chęć odwetu za poniesioną przez Turystów w Katowicach porażkę, zapowiada się nadzwyczaj interesująco.

Karasiak i Gałecki mają grać w Legii

Według ostatnich wiadomości prasy warszawskiej dwaj wybitni obrońcy Karasiak (Turyści) i Gałecki (ŁKS), którzy dzięki zakulisowej pracy Legii warszawskiej, która ma wielki wpływ w min. spr. wojsk. zostali wcieleni do DOK I Warszawa (Karasiak prze niesiony został z 28 p. S. K. do

Warszawy, zaś Gałecki, jako poborowy rocznika 1906 został miast w październiku, wcielony obecnie już do 1 pułku łączności w Zegrzu obok Warszawy) — mają przenieść się do Legii warszawskiej.

Gdyby faktycznie dwaj ci beacy wystąpili ze swych klubów, stanowiliby najlepszą parę obrońców w Polsce.

Czy Karasiak i Gałecki otrzymają zwolnienia ze swych klubów — trudno dziś przewidzieć, gdyż odbywają się obecnie rozgrywki w rundzie tak, że nawet wymienieni po otrzymaniu zwolnień, mogliby wziąć udział w barwach Legii dopiero po zakończeniu mistrzostw, tj. w październiku r.

W powiecie sieradzkim związek komunalny asygnował 20.000 złotych na rozpoczęcie budowy boisk. W Łodzi specjalna komisja zakwalifikowała 22 placów miejskich oraz 3 placów prywatne jako nadające się na boiska. Łączna powierzchnia tych placów wynosi 114.639 metrów kw. Wydział gospodarczy magistratu przygotowuje obecnie kosztorysy robót ziem-

Dom zrujnowany przez potężne fale

B. P. BENJAMIN SZPIGIEL

współwłaściciel firmy „Kahan i Szpigiel“

zmarł dnia 17 lipca r. b. po długich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 55.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu przedpogrzebowego przy cmentarzu żydowskim odbędzie się w środę, dnia 20 lipca r. b. o godz. 2-iej po południu, o czym zawiadamiają zrozpaczeni

Zona i dzieci.

Prasa stołeczna

w krzywym zwierciadle
A. Stonimskiego

W przedwczorajszym numerze „Wia domości Literackich“ p. Antoni Stonimski umieścił w rubryce „Kronika tyg.“ nadzwyczaj dowcipną charakterystykę prasy stołecznej. Oto wyciąg z tej świetnej satyry:

Prasa nasza — to szereg małych państweczek, które są w ciągłej i jałowej wojnie o koryta i synekury. Państweczka te należałoby sklasyfikować i opisać dla jakiej takiej orientacji ludzi, którzy uprawiają się, aby czytać dzienniki. A więc:

„KURJER PORANNY“. Księstwo dziedzińskie pod protektoratem Anglii. Godło: chorągiewka na dachu z białym lub czerwonym fryzem. Stolica kraju: Erenberg, „KURJER WARSZAWSKI“. Królestwo dziedzińskie. Ludność składa się z napływowego elementu aryjskiego i autochtonów — żydów. Godło: trupia czaszka na białym polu. Armii niema. Silny korpus policji obyczajowej Flota handlowa pod dowództwem komandora Lewentafa. Ludność zajmuje się składaniem i drukowaniem nekrologów.

„EXPRESS“ i „KURJER CZERWONNY“. Nizina o charakterze błotnistym. Miejscowości zagórskie o wielkich pokładach guana. Forma rządu — obojętna. Flota aby była. Liczne bandy dywersyjne. Ludność zajmuje się koprolacją i rybołówstwem w mętnej wodzie.

„GŁOS PRAWDY“. Małe księstwo bojaźni bożej pod protektoratem Belweduru. Ludność składa się wyłącznie z karabinierów, sierżantów, sokotów, Sokotów, efreiterów i Breiterów. Floty nigdy niema. Godło: czarny licznik na złotym polu. W razie wojny: nakład podwójny.

„GAZETA WARSZAWSKA PORANNA“. Stany zjednoczone. Główny stan: stan zacietrzewienia. Ludność przeważnie żydowska. Armia: zniechęcona. Godło: rudy kozioł na polu bardzo już wyjąłowym. Forma rządu: wroga.

„ROBOTNIK“. Płaskowzgórze piaszczyste, położone między księstwem „Głosu Prawdy“ i „Kurjera Porannego“. Na czele rządu deflin, książę krwi Szapiro. Ludność zajmuje się pochodami. Godło: młot, kielnia i Heibel w reku Irzykowskiego.

„EPOKA“. Bezkrólewie. Wojna o sukcesję austriacką.

Oto ważniejsze mocarstwa prasy. Przebiegają one wzajemne granice i granice cierpliwości czytelników. Nie warto tych krajów zwiedzać i nie warto się w nich zatrzymywać, można się co najwyżej po nich przejechać.

Antoni Stonimski.

Zywność będzie tańsza Zniesienie myt drogowych

Rozporządzeniem p. wojewody, skasowany został pobór myt na drogach. Zanadanie powyższe przyczyni się prawdopodobnie do wzmożonego przywożenia produktów żywnościowych. (b)

Nocne dyżury w aptekach

Dzisiaj, we wtorek dyżurują w nocny następujące apteki: M. Epsztajn (Piotrkowska 225), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), M. Rozenblum (Cegielniana 12), S-wie Gorfajna (Wschodnia 54), J. Koprowski (Nowomiejska 15).

Z powodu zgonu

B. P.

Pauliny Datyner

wyraża pozostałej RODZINIE najgłębsze współczucie

Dupa Szyja Kopel.

Straszny wypadek ? lokomotywie Pomocnik maszynisty został strącony pod koła biegnącego pociągu

W dniu wczorajszym około godziny 10 rano wydarzył się pod Tomaszowem straszny wypadek, w pociągu osobowym, zjeżdżającym ze strony Kuluszek do Tomaszowa. Gdy pociąg zbliżał się z normalną szybkością w stronę miasta, pomocnik maszynisty, 25-letni Józef Malinowski wyszedł z kabiny parowozu, udając się na tender, gdzie począł rozbijać na drobne kawałki bryły węgla. Uciążliwa ta praca, wymaga wiele ostrożności, gdyż wykonywane jest ją na przestrzeni zupełnie otwartej, w pełnym biegu pociągu.

Gdy pociąg zbliżał się do miasta

na rzece Pilicy, Malinowski ciągle jeszcze pracował. W pewnej chwili, Malinowski został tak silnie uderzony w głowę i plecy, że żelaznymi więzianami mostu, że momentalnie straciwszy przytomność runął, jak kłoda z wysokości tendra na tor kolejowy, odnosząc silne kontuzje na całym ciele. Spadającego maszynistę, spostrzegli pasażerowie, którzy wyglądali oknami wagonów.

W przedziałach powstała panika, słysząc było krzyki.

Ktoś z podróżnych pociągnął po kilku chwilach za rączkę hamulca i pociąg przystanął.

Ciężko poranionego, zbroczonego krwią, blednącego i nieprzytomnego maszynistę, przeniesiono do jednego z przedziałów wagonu, poczem pociąg w tempie przyspieszonym ruszył do Tomaszowa.

Na stacji udzielił Malinowskiemu pomocy lekarz, który stwierdził silny wstrząs mózgowy, poważne obrażenia cielesne i złamanie prawej kończyny.

W stanie beznadziejnym przewieziono Malinowskiego do szpitala w Tomaszowie, gdzie walczy ze śmiercią.

Wypadek wywarł na podróżnych przynębiające wrażenie. (x)

Lewkowicz wszystko pamięta

tylko nie to, co się tyczy napadu

W dniu wczorajszym zarówno dyrektor Płucieniak, jak i personel szpitalny usiłowali wy badać o fiarę napadu rabunkowego Lewko-

wicza co do szczegółów tajemniczego rabunku.

Jednak chory, choć na inne pytania odpowiadał dość logicznie, nic nie przypomina sobie co się tyczy napadu i absolutnie nie można go zrozumieć.

Lekarze podejrzewają, iż Lewkowicz uległ zanikowi pamięci, specjalnie co do danej okoliczności, co się zdarza i jest notowane w medycynie.

Uderzenie w głowę, jakie Lewkowicz podczas napadu otrzymał, mogło spowodować taki wypadek choć nie wykluczonem jest, że pamięć jego służyć mu będzie normalnie w stosunku do faktów, poprzedzających napad, lub następujących po nim z wykluczeniem samego napadu.

Najbliższe dni sytuację tę wyjaśnią, tymczasem śledztwo policyjne jest niezmiernie utrudnione. (b)

Lekarz-dentysta
Tadeusz Babad
Nawrot 1a. Tel. 25-22.

Czyszczenie stajni Augjasza Zawieszenie w czynnościach dwóch dygnitarzy

W związku ze skargą w starostwie przez właściciela reżeni w Chojnach p. Białta, starosta łódzki Rzewski zawiesił w czynnościach powiatowego lekarza weterynarii, dr. Nechrebeckiego.

Akta sprawy przeciwko wyżej wymienionemu zostały przesłane do prokuratora przy sądzie okręgowym.

Starostwo łódzkie zwróciło się do urzędu wojewódzkiego z wnioskiem o pociągnięcie do odpowiedzialności inż. Janiszewskiego z magistratu zgierskiego.

Inż. Janiszewski aczkolwiek jest urzędnikiem pobierał diety za czynności nadzorcze w magistracie. (b)

Weterani polscy z Ameryki przybędą do nas

Odezwa do mieszkańców m. Łodzi

W dniu 8 sierpnia r. b. przybywa do Łodzi wycieczka stowarzyszenia weteranów armji polskiej w Ameryce (Polish Army Veterans Association of America) w liczbie 250 osób.

Przybywają do nas w 10-tą rocznicę rozpoczęcia rekrutacji polskiej w Ameryce, by uświetnić dionie rodaków, by zobaczyć, jak rozwija się i rośnie ta Polska, dla której woli wolności krwi przelali w czasie wielkiej wojny.

Komitet przyjęcia wycieczki żywi niepełną nadzieję, że Łódź przyjmie rodaków zza Oceanu młode i zycielskie, że zechce ich poznać i ugościć.

Pragnąc, by przyjęcie wycieczki było możliwie serdeczne, by weteranów armji polskiej z Ameryki zbliżyć z ludnością „starego kraju“ i ułatwić wzajemne poznanie się — komitet zwraca się z gorącym apelem do mieszkańców miasta, by część uczestników wycieczki przyjęli u siebie, obdarując braciom z Ameryki gościnę przez jedną dobę.

Zgłoszenia kwatery w mieszkań-

niach prywatnych dla uczestników wycieczki przyjmować będą do piątku, dnia 22 b. m. włącznie: 1) stowarzyszenie kupców i przemysłowców chrześcijan w Łodzi, Piotrkowska nr. 113, godz. 10 — 19, 2) urząd wojewódzki w Łodzi, wydział pracy i opieki społecznej, pokój nr. 20, p. Chmielowska, godz. 8 — 15, 3) związek hallerczyków, ul. Piotrkowska 104, godz. 12 — 22, 4) magistrat, Plac Wolności nr. 14, I piętro, pokój nr. 17, p. Szymańska, godz. 8 — 15.

Obywatelski komitet przyjęcia wycieczki weteranów z Ameryki

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego“ do „GRAND-KINA“

Ważny na dzień 19 lipca 1927

W programie obraz:
Jego zapomniana żona

Kupon daje prawo do nabycia 2-ch biletów, ważnych na wszystkie miejsca i seanse do godz. 6 po zł. 1.50 po g. 6 po zł. 2.00

Tramwaj na ul. Zielonej Roboty posuwają się naprzód

Jak już donosiliśmy, w ubiegłym tygodniu przystąpiono do prac wstępnych, związanych z budową linii tramwajowej na ul. Zielonej. A mianowicie, wobec braku wysokości zabudowań na tej ulicy, co pozwoliłoby na umocowanie przewodników tramwajowych na murach domów, podobnie jak to się czyni na ul. Piotrkowskiej, zwieziono kilkadziesiąt słupów tramwajowych, które rozpoczęto natychmiast ustawiać po obu stronach ulicy.

W dniu wczorajszym czynności te zostały ukończone.

Wobec tego jednak, że przeprowadzana w swoim czasie na tej ulicy budowa kanalizacji, objęta jedynie odcinkiem od Gdańskiej do ul. Piotrkowskiej, obecnie celem usunięcia przeszkody przy budowie linii tramwajowej, wydział kanalizacji przystąpił w zmożonym tempie, przy zwiększonej ilości robotników do budowy kanałów od ul. Gdańskiej do Żeromskiego. Po zakończeniu tych prac, które potrwać krótki okres czasu, dyrekcja K. E. Ł. przystąpi natychmiast do układania szyn tramwajowych na ul. Zielonej. (b)

Co usłyszymy dziś przez radio?

WARSZAWA, (fala 1111 m.).

Godz. 17.15. Koncert popołudniowy. Część I. 1. a) Glinka: Uwertura do opery „Ruslan i Ludmilla“, b) P. Lacomme: „La Feria“ suita hiszpańska, a) Los Toros, b) La Reja, serenada, c) La Zarzuela, wykona orkiestra. 2. a) Czajkowski: Serenada melancholijna, b) Chopin — Kreisler: Mazurek a moll, odegra p. Włodz, Popowski.

Część II. 3. Jesel Frederiksen: Suita skandynawska: 1) Idylla norweska, 2) Taniec chłopów skandynawskich, 3) Unczysty pochód Wikinga, 4) Taniec Troll, wykona orkiestra, 4) a) Mendelssohn — Kreisler: Pieśń bez słów, b) Bohm: Perpetuum mobile, c) Młynarski: 2-gi mazur, wykona p. W. Popowski, 5. a) Sinding: Gawot i walc, b) Godard: Mazurek, c) Moszkowski: Taniec węgierski, wykona orkiestra.

Godz. 20.30. Audycja humorystyczna, Słowo wstępne o humorze — p. Benedykt Hertz, Piosenki wesołe — Michalina Makowiecka, DIALOG — pp. Betche-

rowa i Walter, Piosenki — p. Michalina Makowiecka.

Godz. 22.30—23.30. Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz“.

POZNAN, (fala 270,3).

Godz. 17.30—19.00. Transmisja koncertu z Wielkopolenki.

20.30—22.00. Koncert orkiestry wojsk. 57 p. p. z udziałem Wandy Dobroczyńskiej (sopran), Kajetana Kopczyńskiego (baryton).

Godz. 22.25—24.00. Transmisja z Palais Royal.

BERLIN, (483,9) —

19.30 — Ruch uliczny i jego niebezpieczeństwo — odczyt.

21.00 — Koncert orkiestry dzieci.

21.30 — Wieczór rozmaitości. LIPSK (365,8) —

19.00—20.00 — Odczyt z cyklu samokształcenia się.

20.15 — „Dziewczę z Schwarzwald“ — operetka Jessel'a.

22.15—24.00 — Muzyka taneczna.

Minister oświaty przybywa do Łodzi

W tych dniach przyjedzie do Piotrkowa minister oświaty Dobrucki, który jednocześnie będzie wzywał kurs przysposobienia wojskowego w Sulejowie nad Pilicą. Minister Dobrucki po jednolitym pobycie w Piotrkowie przybędzie do Łodzi w celu poinformowania się o stanie prac w dziedzinie wychowania fizycznego oraz odbędzie kilka konferencji w sprawach szkolnictwa na terenie okręgu łódzkiego. (e)

Zjazd legionistów d. 6 i 7 sierpnia w Kaliszu

Tegoroczny walny zjazd związku legionistów, który odbędzie się w Kaliszu w dniach 6 i 7 sierpnia, zaszczyt swoją obecnością marszałek Józef Piłsudski. W związku z tem na terenie całego okręgu łódzkiego czynione są energiczne przygotowania do przyjęcia dostojnych gości. Magistrat miasta Kalisza w porozumieniu ze społeczeństwem kaliskim zabiega o uzyskanie dostatecznej ilości pomieszczeń i kwatery dla uczestników zjazdu. Jednocześnie zaś udala się do Warszawy specjalna delegacja magistratu z prez. Szamasem na czele. Delegacja ta przyjęta została na specjalnej audjencji przez min. Składkowskiego, którego w serdecznych słowach zaprosiła na walny zjazd związku legionistów. (e)

155 tysięcy zł. wynosił obrót w toralizerze w pierwszym dniu wyścigów

Piętna niedziela lipcowa zwiabiła do Rudy Pabjanińskiej na wyścigi konne wielotysięczne rzesze publiczności, to też obroty w totalizatorze były bardzo znaczące. Według uzyskanych przez nas wiadomości w łódzkim towarzystwie wyścigów konnych obrót w totalizatorze w pierwszym dniu wyścigów wynosił ogółem 154 tysiące 500 złotych, z tego na tot. zwyczajną przypada 100 tysięcy 500 zł., a na tot. francuską 54 tys. złotych. Na widowni było ogółem pięć tysięcy osób. (e)

Czystość pieczywa musi być zagwarantowana

Urząd wojewódzki rozciął do wszystkich starostw oraz do komisarza rządu na m. Łódź rozporządzenie, mające na celu usunięcie anty-sanitarnego stanu pieczywa, przeznaczanego na sprzedaż lub do spożycia. Rozporządzenie to nakazuje, aby we wszystkich piekarniach, sklepach spożywczych, restauracjach i kawiarniach, w których w ogóle we wszystkich miejscach sprzedawczy i spożycia pieczywa poczyniono starania celem zabezpieczenia pieczywa od kurzu, wpływów atmosferycznych i much. To samo odnosi się do transportu pieczywa. Naczynia i wózki, przeznaczone do transportu pieczywa, mają być ściśle zamknięte. Rozporządzenie przewiduje surowe kary za niestosowanie się do zawartych w nim przepisów i będzie wywieszane we wszystkich miejscach wyrobu i sprzedaży pieczywa. (p)

Osobiste

Łodzianin p. Henryk Margulies ukończył z najwyższym odznaczeniem wyższą szkołę tkacką w Verviers, uzyskując stopień inżyniera przemysłu włókienniczego.

Podwyżka dla robotników sezonowych będzie zadecydowana jeszcze w tym tygodniu

Wczoraj odbyła się wspólna konferencja wiceprezydenta Groszkowskiego z przedstawicielami związku pracowników instytucji użyteczności publicznej w sprawie podwyżki dla robotników sezonowych, zatrudnionych przy robotach prowadzonych przez magistrat. Delegaci robotników zażądali

kategoriycznie podwyżki dla poszczególnych kategorii od 39 do 80 procent, dotychczasowych płac, zależnie od kwalifikacji robotnika. W odpowiedzi wiceprezydent Groszkowski obiecał jeszcze w tym tygodniu zwołać konferencję, przyjdym magistratu, na której powzięta będzie ostateczna decyzja w sprawie udzie-

lenia podwyżki wszystkim robotnikom sezonowym.

Następnie przedstawiciel związku p. Kowalski poruszył sprawę wypłat terminowych. W swoim czasie obaj wiceprezydenci p. p. Groszkowski i Wojewódzki przyrzekli, że niedomagania będą usunięte i wypłaty będą uskutecznione robotnikom, w czasie pracy, lub zaraz po jej ukończeniu. Jednakże sprawa załatwiona nie została, wobec czego robotnicy wysunęli żądanie zapłacenia robotnikom za 10 godzin wyczekiwania, na prace (od początku sezonu w maju).

P. Groszkowski przyobiecał tą sprawę prychylnie załatwić na korzyść robotników.

Z kolei poruszono na konferencji sprawę angażowania robotników. Według brzmienia umowy zbiorowej zawartej między magistratem, a robotnikami w dniu 1 kwietnia 1927 roku, podpisanej w imieniu magistratu przez prezydenta ś. p. Marjana Cynarskiego, sprawa przyjmowania robotników miała być w ten sposób uregulowana, że każdy ze związków przysyłał pewną ilość robotników.

Według proporcji ustalonej na posiedzeniu magistratu z dn. 16 kwietnia ub. r. związek klasowy miał dostarczyć 20 proc. robotników zatrudnionych przy magistracie. Tymczasem dzieje się zupełnie inaczej. Związek ten może dostarczyć tyleż robotników, lecz magistrat ich nie przyjmuje, gdyż angażuje się za kartkami wydziału gospodarczego innych.

Wobec tego, związek wyraził przeciwko ignorowaniu jego praw protest i powołując się na umowę domagał się uzupełnienia należnego mu kontyngentu robotników do wysokości 20 proc.

W dalszym toku konferencji p. Groszkowski oświadczył, że sprawę tę będzie mógł załatwić tylko ławnik Muszyński, gdyż należy ona do jego resortu.

Wiceprezydent wyznaczył w tym celu konferencję na jutro. (g)

Zaostrzenie strejku budowlanego

Robotnicy nie wyślą delegacji do wojewody

W dniu wczorajszym o godzinie 11 rano w lokalu związku zawodowego robotników budowlanych, przy ul. Zamenhoffa 17 odbyło się zapowiedziane zebranie strejkujących robotników budowlanych wszystkich zawodów przy masowym udziale strejkujących. Na wstępie przystąpiono do wyboru delegacji do p. wojewody w myśl uchwały niedzielnego wieczu w kinie „Imperial”. Wobec tego jednakże, że większość zgromadzonych wypowiedziała się stanowczo przeciwko wysłaniu jakichkolwiek delegacji do władz aż do dnia 27 lipca, kiedy to zapasę ma uchwała okręgowej komisji związków zawodowych co do ewentualnego proklamowania strejku generalnego wyboru delegacji zaniechano.

Od dnia dzisiejszego komisje strejkowe obchodzić będą wszystkie posesje, na których prowadzone są roboty budowlane i wycy-

wać pozostałych jeszcze przy pracy robotników, przyczem działacze będą bardzo energiczni.

Strejkujący robotnicy budowlani starają się usilnie pociągnąć za sobą robotników zatrudnionych przy budowie kanalizacji.

W tej chwili strejkują robotnicy kanalizacyjni zatrudnieni na pierwszym odcinku.

W dniu dzisiejszym uda się komisja strejkowa na plantacje miejskie oraz na odcinki robót kanalizacyjnych w Lublinku, by wpłynąć na zatrudnionych tam robotników, by porzucili pracę.

Strejk ten zatacza coraz szersze kręgi obejmując i powłocje. W dniu wczorajszym zastrejkowali robotnicy cementowni w cegielniach Ziębca, Piaskowice, Pabjanice, Rzgowa, Strzykawa, Rogowa i Główna, wysuwając tak samo jak robotnicy cegielni łódzkich żądanie 50 procentowej podwyżki płac. (n)

Zgłaszajcie się do kontroli!

Plan kontroli bezrobotnych pracowników umysłowych

Przed kilku dniami niektóre piśmie podały plan kontroli bezrobotnych pracowników umysłowych. Plan ten jednak był nieprawdziwy i jak „Głos Polski” się dowiaduje od dnia 1 sierpnia br. kontrola bezrobotnych, korzystających z akcji doraznej odbywać się będzie według następującego porządku: W pierwszym tygodniu każde go miesiąca winni się zgłaszać bezrobotni, posiadający legitymacje z numerami od 1 do 2000, a mianowicie w poniedziałki od 8-9 rano od nr. 1-200, od 9-10 201-400, we wtorki od godz. 8-9 401-600, od 9-10 601-800, w środy od godz. 8-9 801-1000, od 9-10 1001-1200, w czwartki od 8-9 1201-1400, od 9-10 1401-1600, w piątki od 8-9

1601-1800, od 9-10 1801-2000. W drugim tygodniu każdego miesiąca winni się zgłaszać bezrobotni, posiadający legitymacje z numerami od 2001 do końca, a mianowicie: w poniedziałki od g. 8-9 rano od 2001-2200, od 9-10 2201-2400, we wtorki od 8-9 2401-2600, od 9-10 2601-2800, w środy od 8-9 2801-3000, od 9-10 3001-3200, w czwartki od 8-9 3201-3400, od 9-10 3401 do końca.

Bezrobotni pracownicy umysłowi, zgłaszający się do kontroli, winni każdorazowo przedstawić do wód osobisty z fotografią. Niezgłoszenie się do kontroli w wyżej o znaczonych terminach spowoduje utratę prawa do zapomogi.

TEATR i MUZYKA

TEATR POPULARNY. Dziś nieodwołalnie po raz ostatni wesola i melodyjna operetka „CNOTLIWA ZUZANNA” z p. Brandtówną w roli tytułowej. Ceny zmniejszone od 30 gr. do 1.50.

Jutro wznowienie głośnej sztuki z powieści H. Mniszkówny „TREDOWATA” z p. Bronowską w roli „Stefy”, z pp. Kublińskim, Piłarskim, Górewiczem, Debiczem w rolach głównych.

TEATR MIEJSKI. Dziś premiera znakomitej farsy francuskiej w 3-ach aktach Nancey'a „PAN NACZELNIK, TO JA”. W rolach głównych pp.: Łapińska, Morska, Bieloz, Szubert, Znicz, Ziembłńska. W innych rolach ważniejszych pp.: Jakubińska, Rodowiczowa, Łabedzka, Mrozłowski, Szacki, Walczkowski. Reżyserja Michała Złacza, Dekoracje Kł. Mackiewiczowa. Ceny zmniejszone (od 50 gr. do 5 zł.). Początek o godz. 8 m. 30 wiecz.

TEATR LETNI
W OGRODZIE STASZICA.
Z powodu wyjazdu na urlop pp. artystów teatr będzie nieczynny do piątku włącznie.

Przedstawienia dla żołnierzy w kinach łódzkich

Nasutek zabiegów urzędu wojewódzkiego, osiągnięte zostało ze związkiem właścicieli kinematografów w Łodzi porozumienie, dzięki któremu od dzisiaj, dnia 19 b. m. odbywać się będzie codziennie w jednym z kin bezpłatne przedstawienie dla wojska. Kolejność kin, w których odbywać się będą bezpłatne seanse, ustali związek właścicieli kinematografów. (p)

Telefonistki są obowiązane informować abonenta o stanie jego licznika

(u) W związku z wprowadzeniem liczników telefonicznych, zwróciliśmy się do naczelnej dyrekcji P. A. S. T-y, która wyjaśnia, iż każdy abonent ma prawo zapytać telefonistkę o stan swego licznika.

Gdyby zachodziły jakiegokolwiek nieścisłości, abonent może składać podanie, w którym poda ilość przeprowadzonych rozmów przez siebie stwierdzoną.

Pożądane jest, aby każdy abonent notował ilość prowadzonych rozmów.

Kupon ulgowy „Głosu Polskiego” do Miejskiej Galerii Sztuki

Ważny na dz. 19 lipca 1927

Kupon daje prawo do nabycia dwóch biletów w cenie po 80 gr. od godz. 10 rano do 11 wieczorem

Nowe numery telefonów w komisarjacie rządu

(W związku z przeniesieniem komisarjatu rządu z ulicy Aejje Kościuszki 1 na ulicę Kilińskiego 146 zostały wprowadzone nowe numery telefoniczne, które poniżej podajemy:

- Gabinet komisarza rządu nr. 100.
- Gabinet zastępcy komisarza rządu nr. 59-35.
- Oddział bezpieczeństwa, telefon nr. 59-79.
- Oddział administracyjny, telefon nr. 151.
- Oddział ogólny, telefon nr. 31.
- Telefon dodatkowy nr. 62-10.

Urlopy

W dniu wczorajszym powrócił z urlopu i objął urządowanie ławnik - przewodniczący wydziału opieki społecznej, p. Wł. Adamski.

W dniu wczorajszym rozpoczął urlop wypoczynkowy ławnik magistratu, przewodniczący wydziału gospodarczego, p. J. Muszyński. W sprawach urzędowych zastępować go będzie naczelnik wydziału gospodarczego p. J. Stępowski.

W tymże dniu rozpoczął urlop wypoczynkowy wicedyrektor zarządu miejskiego p. M. Kalinowski.

W dniu wczorajszym rozpoczął urlop wypoczynkowy p. dyrektor Józef Wolczyński, wiceprezes rady miejskiej.

W związku z notatką dziennikarską, umieszczoną w Nr. 193 „Głosu Polskiego” z dnia 16 lipca 1927 roku p. t. „Niemy zgłaszają protesty przeciwko wyborom do rad gminnych i miejskich”. — proszę o umieszczenie następującego sprostowania na zasadzie art. 30 rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927 roku o prawie prasowym (Dz. Ust. Nr. 45, poz. 398):

„Wnieście protestu przeciw wyborom do ciał samorządowych na podstawie regulaminu wyborczego nie przesądza ważności wyborów, ani nie jest dowodem, jakoby podniesione przez protestujących zarzuty faktycznie miały miejsce, gdyż znana jest rzeczą, że grupowania polityczne względnie narodowościowe, nie uzyskawszy mandatów, korzystają z prawa protestu, motywując go nieraz zarzutami nieuzasadnionymi.

Zamieszany w notatce zarzut, jakoby „niemiecy wyborcy szykanowali” był przez wyborców polskich przy wyborach w Brużycy W., gdzie rzekomo doszło do starć i bójek — nie odpowiada zupełnie faktycznemu stanowi rzeczy, albowiem podczas wyborów w tejże gminie spokój publiczny nie został nigdzie zakłócony i żadna bójka, ani też szykany nie miały miejsca.

Następny zarzut, podniesiony w notatce o rzekome dopuszczenie się przez przedstawicieli władz i komisji wyborczej całego szeregu nieformalności przy wyborach w Brużycy W. i Radogoszczu — jest zarzutem nieuzasadnionym, albowiem komisja wyborcza, wyłoniona z zebrania, reprezentująca pojedyncze grupy polityczne wzgl. narodowościowe, sama reaguje na wszelkie nieformalności, przyjmując zażalenia wyborców i żądań z podobnych wypadków podczas wyborów nie miał miejsca, aczkolwiek w skład komisji wyborczej wchodził przedstawiciel narodowości niemieckiej.

Swoboda wyborów była wszędzie zachowana i niezgodne jest z prawdą, jakoby w Brużycy W. i Radogoszczu swoboda wyborów była naruszona, a najlepszym tego dowodem są wybory w Nowosolnej i Rabieniu, gdzie dorady weszła większość niemiecka, i głosy te zostały przez władze zatwierdzone.

W radach gminnych w składzie obecnym niema ani upośledzonych, ani uprzywilejowanych.”

Starosta A. Rzewski.

Dziś wielka sensacja!
2 godz. program!

- Pierwszorządne sily artystyczne z najnowszymi szlagerami świata.
- 1) Poraj Porecka znakomita pieśniarka.
  - 2) Jerzy Welin piosenkarz humorysty ulub. Warsz.
  - 3) Edward Reja humorysta-autor.
  - 4) Chevalier Ernesto-Feldini międzynarodowy transformista.
  - 5) Duet Kaniewskich tańce charakterystyczne

Dziś i dni następnych uczt artystyczna dla wszystkich.

MOTTO: „Stary liść na dębie dotąd nie spada, póki nowy nie ukaże się w całej swej krasie, to samo obserwujemy w miłości”.

„Jego zapomniana żona”

Przepiękny dramat, erotyczny salonowo-sensacyjny w 8 wielkich aktach z niepospolitej urody gwiazdą **MAGDE BELLAMY**. W rolach głównych: Magde Bellamy, Warner Bokster, Mande Vegne i Hazel Keener. Rzec dzieje się w stepach amerykańskich podczas wojny światowej 1 w 10 lat później w Moc Jordu. Początek gościnnych występów w sobotę i niedzielę o godz. 6, 8 i 10-ej. w dni powszednie o g. 8 i 10-ej. Początek w sobotę i niedzielę o godz. 2, w dni powszednie o godz. 5-ej, ostatni seans o 10-ej.

Ceny miejsc na pierwszy seans od 50 gr.

Nowy dyrektor Banku gospod. krajowego

Gen. Roman Górecki

400 tysięcy papierosów produkuje łódzka fabryka monopolu tytoniowego

Na terenie Łodzi znajduje się rządowa fabryka państwowego monopolu tytoniowego, zatrudniająca obecnie przeszło 600 robotników. Po przeprowadzeniu całego szeregu inwestycji, fabryka ta wzmożła znacznie swą produkcję, zużywając 1219 tonn zagranicznego surowca. Tytoniów i papierosów ze surowców krajowych łódzka fabryka monopolu tytoniowego nie wytwarza. W obecnym momencie roczna produkcja tej fabryki wynosi połączoną liczbę 275.529 papierosów ustnikowych i 119.700 papierosów bezustnikowych oraz 934 tonn wyprodukowanego w przeciągu roku tytoniu do palenia, w czem 242 tonn tytoniów przedniego gatunku i 692 — mińskiego. Cygar i cygaretek fabryka łódzka z braku odpowiednich maszyn nie produkuje, dając tylko do wzmożenia swej produkcji w dziedzinie fabrykacji papierosów i tytoniu do palenia. (e)

Zezwolenia na wwóz otrzymają zawodowi importerzy

Stowarzyszenie kupców otrzymało zawiadomienie, w myśl którego, przy zezwoleniach na wwóz uwzględniane będą jedynie podania hurtowników, trudniących się zawodowo bezpośrednim handlem importowym.

Za dowody, miarodajne dla organizacji kupieckich opiniodawczych, służące mogą księgi handlowe, kontrakty dostaw zagranicznych, kwity celne, świadectwa przemysłowe z lat ubiegłych, oraz inne dowody, stwierdzające sposób wykorzystania pozwoleń na przywóz uzyskanych poprzednio. (b)

Pożyczka „obrony Z. S. S. R.” w 10-tą rocznicę armii czerwonej

MOSKWA. (CEPS.). — Na posiedzeniu komisji dla zorganizowania uroczystości jubileuszowych armii czerwonej, która, jak wiadomo, w roku przyszłym obchodzi będzie dziesięciolecie swego istnienia, postanowiono zwrócić się do rządu z prośbą o wypuszczenie pożyczki wewnętrznej, która otrzymałaby nazwę „pożyczki obrony ZSSR.”

Posiadacze polis ubezpieczeniowych „Rosji” domagają się ogłoszenia upadłości temu towarzystwu celem podziału jego majątku nieruchomego

Wydział handlowy warszawskiego sądu okręgowego rozpatrywał niezwykle ciekawą sprawę, mającą ważne i zasadnicze znaczenie.

Grupa b. ubezpieczonych wystąpiła zbiorowo do sądu o ogłoszenie upadłości T-wo „Rosja”.

Grupa ta stanowi około 25 proc. ogółu ubezpieczonych w towarzystwie „Rosja”, a więc zaledwie jedną czwartą wierzycieli i domaga się zwrotu 700.000 rubli czyli mniej więcej 1.500.000 złotych. Ogólna suma polis obywateli polskich, ubezpieczonych w towarzystwie wynosi przeszło 6 milionów złotych.

Towarzystwo asekuracyjne „Rosja”, w czasie wybuchu wojny europejskiej wywiezło do Moskwy cały swój majątek w gotówce, zabierając w ten sposób bezpowrotnie miliony oszczędności obywateli polskich.

Jedynym majątkiem tego towarzystwa, jaki pozostał w kraju, to kilka nieruchomości w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej i w Wilnie, które przynoszą zresztą duży dochód z tytułu komornego.

Towarzystwo „Rosja” znajduje się od 1922 roku pod nadzorem państwowym. Nadzór ten sprawuje kierownik wydziału personalnego min. skarbu, p. Ziolkowski.

Ubezpieczeni wystąpili o ogłoszenie upadłości dlatego, że — zdaniem ich — nadzór w ciągu 5 lat nie miał w interesie ubezpieczonych, a przeciwnie działał dotychczas na zwłokę, oczekując na ogłoszenie w tej materii rozporządzenia o likwidacji majątku towarzystwa.

Prokuratura generalna wniosła o oddalenie żądania ogłoszenia upadłości, wychodząc z założenia, że nadzór państwowy nie jest osobą handlującą, a pozatem nie został udowodniony fakt zaprzestania wypłat przez T-wo „Rosja”. Ponadto — zdaniem prokuratury generalnej — względy państwowe nakazują, by sprawa likwidacji długów odbywała się nie przez sąd, a przez władze administracyjne.

Rzecznik powództwa, adwokat Szwarc wskazał jednak na to, że innego zdania jest sąd najwyższy, który w podobnej sprawie przeciwko Bankowi Azowsko-Dońskiemu zdecydował, że obywatele polscy nie mogą być pozbawieni możliwości udania się pod ochronę sądów polskich i kwestię ekscypsi niewłaściwości sądu odrzucił.

Opienając się na tem orzeczeniu, rzecznik powództwa domagał się ogłoszenia upadłości, wskazując na następujące względy: W projekcie rządowym z 1926 r.,

skierowanym do sejmu, min. Zdziechowski przyznał fakt zaprzestania wypłat przez towarzystwo „Rosja”.

W interesie ogółu obywateli leży zlikwidowanie sprawy towarzystwa „Rosja” właśnie autorytatywnym wyrokiem sądu, gdyż pokrzywdzeni są tu przeważnie ludzie, którzy lokowali skromne oszczędności w premjach asekuracyjnych na wypadek śmierci, a klasa ta rekrutowała się głównie z pośród pracowników umysłowych.

Zdaniem powoda w tej sprawie nie może być mowy o ułamkowym przerachowaniu długów, ponieważ przepisy rozporządzenia prezydenta Rzplitej z dnia 14 maja 1924 roku mają zastosowanie jedynie w stosunku do towarzystw asekuracyjnych polskich, których majątek z powodu wypadków wojennych został zdewaluowany. Dobrodrojeństwo to nie może dotyczyć rosyjskich towarzystw asekuracyjnych, które powinny zapłacić to, co zobowiązały, w myśl starorzymskiej zasady: „Redde, quod debes” (Oddaj coś winien).

Wyrok w tej niesłychanie ciekawej i ważnej sprawie ogłoszony będzie w środę, dnia 20 b. m.

Sprawa budzi wielkie zainteresowanie.

Handel przez zieloną granicę z Rosją sowiecką

Według wiadomości ze wschodniego pogranicza Rzeczypospolitej nielegalny handel z Sowietami rozwija się coraz bardziej. Powodem jest dający się silnie odczuwać brak towaru pochodzenia przemysłowego po tamtej stronie granicy i związane z tem wysokie ceny na tego rodzaju produkty. Szmuglowi podlegają w pierwszym rzędzie wyroby włókiennicze, konfekcyjne, galanterijne, skórzane i t. p., za które przemysłowcy w pogranicznych miastach sowieckich osiągają bardzo

wysokie ceny. O rozmiarach tego handlu świadczy najlepiej fakt, że sowiecki patrol pograniczny przed tygodniem zatrzymał 10 wozów ciężarowych nalożonych towarami wartości około 700.000 złotych. Represje jednak i konfiskaty, stosowane głównie przez władze sowieckie nie dają wymiarku, gdyż zarobki przemysłowców są tak wielkie, że prowadzenie nielegalnego handlu wraz z całym jego ryzykiem sowiecie im się opłaca.

Zniesienia podatku obrotowego domaga się drobne kupiectwo w Łodzi

W ubiegłym tygodniu, odbyli przedstawiciele związków drobnego kupiectwa szereg konferencji, w których omawiano sprawę zniesienia podatku obrotowego. W sprawie tej postanowiono podjąć skonsolidowaną akcję u rządu, wypracować obszerny memoriał i wysłać specjalną delegację do Warszawy. Zasadnicze tezy memoriału organizacji drobnokupieckich Łodzi są następujące:

Podatek od obrotu dotkliwie krzywdzi przedsiębiorstwa III a zwłaszcza IV kategorii handlowej oraz VIII kategorii przemysłowej. Chodzi tu o drobnych i ubogich przedsiębiorców, żyjących z dnia na dzień, rozporządzających minimalnym kapitałem i nie mogących absolutnie kalkulować w cenach pobieranych za towary podatku od

obrotu. Nadto wymiar podatku dla tych przedsiębiorstw nie może się opierać na żadnym pozytywnym materiale i z natury rzeczy w wielu wypadkach jest niezmiernie dowolny. Zwolnienie od podatku drobnych przedsiębiorstw poczyniłoby stosunkowo najmniejsze luki w budżecie, prowadząc jednocześnie do umożliwienia normalnego rozwoju najszerzszemu warstwowi ludności handlującej i zwalniając władze skarbowe od obowiązku wykonywania niezmiernie trudnych i żmudnych wymiarów podatkowych i egzekucji w stosunku do najsłabszych ekonomicznych płatników. Podatek obrotowy uznany jest jednogłośnie przez teoretyków i praktyków za szkodliwy dla wszystkich sfer społeczeństwa i dla całego życia gospodarczego. (e)

Łódzkie kupiectwo włókiennicze na ogólnokrajowym zjeździe w Warszawie

Ponieważ kupiectwo gałęzi włókienniczej od dłuższego czasu odczuwało konieczność uregulowania swoich stosunków tak do poszczególnych zjawisk gospodarczych jak i do przemysłu, które włókiennicze przy stowarzyszeniu kupców chrześcijańskich w Warszawie, wystąpiło z propozycją zwołania w stolicy na dzień wczorajszy, ogólnokrajowego zjazdu delegatów poszczególnych oddziałów i zeszeń kupieckich branżi włókienniczej. Zjazd ten odbył się w dniu wczorajszym (poniedziałek) w Warszawie, w lokalu stowarzyszenia kupców polskich, przy ul. Szkolnej 10, z następującym porządkiem dzien-

nym: 1) stosunek przemysłu do handlu w ogólności, 2) sprzedaż przemysłu dokonywana konsumentom względnie osobom nietrudniącym się zawodowo handlem, 3) wolne wnioski. W konferencji tej brał udział z Łodzi, przedstawiciele: Stowarzyszenia kupców i przemysłowców chrześcijańskich (ulica Piotrkowska 113), Stowarzyszenie kupców m. Łodzi (Piotrkowska 73) i Stow. kupców detalistów. Na wczorajszym zjeździe w Warszawie, Łódź wystąpiła ze szczerogłównym opracowaniem wnioskami w związku z powyższymi, aktualnymi bolączkami kupiectwa. (e)

Rynek pieniężny

Cedula giełdy warszawskiej

GOTÓWKA:	
Dolary 8.91 i pół	
CZEKI:	
Holandja 358.40	
Londyn 43.435	
Nowy Jork 8.93	
Paryż 35.025	
Praga 26.505	
Szwajcaria 172.15	
Wiedeń 125.75	
Włochy 48.62	

AKCJE:

Bank Handlowy 6.60	
Bank Polski 141—140—142	
Bank Zarobkowy 77	
Elektr. w Dąbrowie 51	
Czersk 0.90	
Cukier 4.40	
Wysoka 100	
Węgiel 89—88—91	
Nobel 47—47.50	
Lilpop 27—28	
Modrzejów 7.75—8.15	
Ostrowiecki 76—80	
Rudziński 2.20	
Starachowice 53—57.75	
Zawiercie 31.50	
Zyrardów 16.75—17	
Borkowski 3.15	

Obowiązkowe ubezpieczenia

na kolejach rumuńskich

Zarząd rumuńskich kolei żelaznych ma zamiar wprowadzić pewną bardzo ciekawą nowość, a mianowicie obowiązkowe ubezpieczenie pasażerów w kolejach od nieszczęśliwych wypadków. Wysokość sumy ubezpieczeniowej miałaby być, według opracowanego projektu, rozmaita, w zależności jedynie od klasy wagonów, a mianowicie sumy ubezpieczenia miałyby wynosić: dla pasażera I klasy 100.000 lei, dla pasażera II klasy 50.000 lei, dla pasażera III klasy 30.000 lei i dla pasażera IV klasy 20.000 lei. Składka ubezpieczeniowa przewidziana jest w wysokości 4, 3, 2 i 1 lei, stosownie do klasy wagonu, ma być uiszczana w momencie zakupu biletu kolejowego.

Kredyty budowlane Banku gospodarstwa krajowego

Kredyty budowlane — informuje nas dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego dr. M. Szeński — na wykończenie budowli rozpoczętych są na cały sezon budowlany w roku bieżącym zapewnione. Dotychczas udzielono z funduszu ulgowego 30.300.000 złotych na wykończenie budowli, z funduszu zaś własnych Bank Gospodarstwa Krajowego udzielono około 5 milionów złotych. Najwięcej w roku bieżącym skorzystała z kredytów budowlanych Warszawa, która pobrała 23.300.000 złotych, czyli przeszło dwie trzecie ogólnej sumy udzielonych kredytów.

Pomoc kredytowa w tegorocznym sezonie budowlanym zapowiada się znacznie lepiej, niż w roku ub. Rząd ma tę sprawę na oku i wkrótce min. skarbu wyznaczy fundusze dodatkowe.

Piasek złotonośny w Rosji

Z Krasnojarska donoszą, że w okolicach kopalni „Jemisejzolo” zstratifikowano na nowe pokłady piasku złotonośnego. Z ramienia rządu wyjechał wobec tego do Krasnojarska znany geolog rosyjski, profesor Stepanow, celem dokładnego zbadania piasku złotonośnego.

Notowania złotego:

W dniu 18 lipca 1927 r.

Za 100 złotych:	
Londyn	45.50
Zurich	58.00
Berlin wpl.	46.85—47.25
na Warszawę	46.925—47.125
na Poznań	46.925—47.125
Gdańsk wpl.	57.75—57.90
na Warszawę	57.70—57.80
Wiedeń czek	79.16—79.44
Praga	57.75

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Dolarówka 54.75—55	
Pożyczka kolejowa 102.50—103	
5 proc. pożyczka kolej. 61	
10 proc. pożyczka konwers. 82—82.25	
5 proc. pożyczka konwers. 63	
4 i pół proc. Listy zastawne ziemskie z l. 58.25—58.50	

PENSJONAT „Pod Klonami” w Będzelinie-Smolarnia
Stacja Zakowice, (dojazd dogodny).
Miejscowość sucha, lesista. Pokoje słoneczne. Plac do gier. Radio. Kuchnia zdrowa i obfita. Specjalna opieka dla młodzieży. Ceny bardzo przystępne.
Wiadomość u pani Turnerowej Juljusza № 57, i u pani Wasilewskiej Piotrkowska 120, m. 21

Tarbylakiery i przybory malarckie
ALEX MILLER, S.A.
ul. Piotrkowska 113

Po raz pierwszy w Łodzi!

Sensacja!

Wspaniały film p. t.

„Djabełek”

Sansacyjno-salonowa sztuka w 10 aktach w rolach głównych:

Collen Moore

i LLOYD HOUGES

Ofiary kwasu moczowego

polecany przez Profesora Lancereaux byłego Prezesa Akademii Medycznej

Podagra
Otyłość
Reumatyzm
Arterjo-

Sclerosa

Zatruty kwasem moczowym, torturowany bólami, może być uratowanym tylko przez

URODONAL

Ponieważ URODONAL rozpuszcza kwas moczowy. Generalna Reprezentacja Warszawa, Fredry 4, telefon 73-55. Prawdziwy URODONAL tylko z polską i francuską etykietą.

Aparaty fotograficzne i KINEMATOGRAFICZNE

oraz wszelkie przybory poleca na dogodnych warunkach

J. MORGENSTERN, Łódź, Piotrkowska 47, tel. 20-63.

128-5

Plac 1-morgowy z boczną koleją

(chwilowo nieczynna) przy ul. Tramwajowej Nr. 19 w Łodzi i

PLAC nadający się na skład drzewa, lub żelaza przy ul. Południowej Nr. 22 w Łodzi do wydzierżawienia.

Oferty do sekwestatorów nieruchomości pozostałych po H. i Z. małżonkach Salomonowiczach — adw. O. Aterguta i adw. H. Felixa do rąk adw. Felixa, Łódź, Piotrkowska 130. 5299-2

Dr. med.

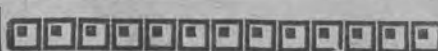
Stupel

Szkolna 12 Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe leczenie światłem (Roentgen, lampa kwarcowa), Elektroterapia. Przyjmuje od 8-9 wieczór.

Dr. med.

S. Kantor

Specjalista chorób skórnych, włosów i wenerycznych. Gabinet Rentgenowski (Lampa kwarcowa). Przyjmuje od 8-1 i od 6-8, pań 5-6. **Ewangelicka 2** róg Piotrkowskiej tel. 29-45.

Do akt. № 1126-1927 r. **Ogłoszenie.**

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza № 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C., ogłasza, że w dn. 28 lipca 1927 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Cegielnianej 3 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego nieruchomości, należących do Chila Majera Zylbermana i składających się z maszyny do piania i trzech biur, oszacowanych na sumę zł. 450.— **Łódź, d. 16.VII.27 r.** Komornik: Jan Rzymowski.

Do akt. № 1114-1927 r. **Ogłoszenie.**

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C., ogłasza, że w dniu 28 lipca 1927 r. o godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej 45 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego nieruchomości, należących do Icka Keniga i składających się z mebli, oszacowanych, na sumę zł. 556.— **Łódź, d. 11.VII.27 r.** Komornik: Jan Rzymowski.

Pledy, walizy neses. podróż.

Firma

Oryginalne Punktrollery

„ZYGMUNT”

Piotrkowska 67 **Naprzeciw Grand-Hotelu** Piotrkowska 67

Poleca:

Palta gabardinowe nieprzemakalne i gumowe (dam. i męsk.) Płaszcz, prześcieradła i kostjmy kąpielowe Stale na składzie bogaty wybór:

TRYKOTAŻY

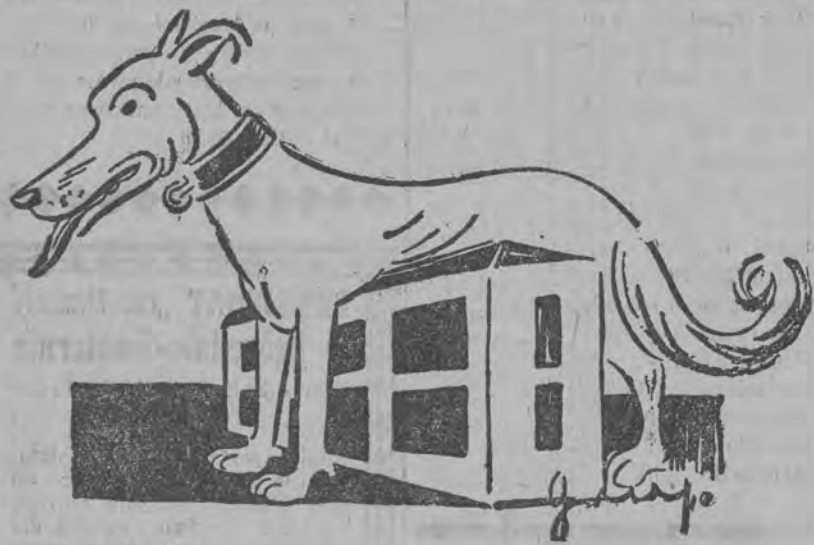
Pończoch Skarpetek Rękawiczek Lasek Parasoli Pullowerów Sweatrow

Wykwintna bielizna męska oraz wszelka galanterja

Sprzedż na asygnaty „Szatniówki”

UWADZE P. T. Klienci polecamy nasz dział krawatów, mogący zaspokoić nawet najwybr. gusty.

Sprzedż na asygnaty Banku Polskiego

Rys. E. Grus

POD PSEM

leży każde przedsiębiorstwo, nie rozumiejące potrzeby nowoczesnej reklamy.

Reklamować się należy przez Akwizycję Ogłoszeń Fuchsa w Łodzi, Piotrkowska 50, telefon 21-36.

Kino Spół. Prac. Państw.

Sienkiewicza 40.

UWAGA: Kino i Kasyno w ogrodzie.

Od wtorku dnia 19-go lipca do poniedziałku 25 lipca włącznie

Są chwile w życiu ludzkim, że że to jest wiara, co się napotyka na drodze życia. Wiktor Hugo.

Lucrezia Borgia

Potężny dramat z epoki odrodzenia w 12 wielkich aktach.

W rolach głównych:

Conrad Veidt, LIANA HAJD, P. Wegener i Basserman.

Reżyseria: Ryszard Oswald

ANONS! Następnym program: **Sprawa przy drzwiach zamkniętych**

Powiększona orkiestra.

Początek w dni powszednie o godz. 5-ej po poł., w soboty, niedziele i święta o godz. 5-ej po poł.

Miejski Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek (róg Rokicińskiej).

Dojazd tramwajami 6 i 10.

Od wtorku, dnia 19 do poniedziałku, dn. 25 lipca 1927 r. wł.

DLA DOROSŁYCH:

Wiedeń, miasto moich marzeń!

8 aktów pogodnego nastroju, rozkosznych sytuacji i zabawnych „qui pro quo”.

W rolach głównych:

Harry Liedtke, Lilian Harvey i Mary Kid.

DLA MŁODZIEŻY

W dolinie śmierci (PIEKŁO ŻŁOTA)

Dramat w 8 częściach wg powieści ZANE GREYA „Wędrowiec dzikiego Zachodu”.

Nad program:

Produkcji żelaza i stali

W poczekalniach kina codziennie do godz. 22 audycje radjofoniczne.

Do akt. № 3503-1926 r. **Ogłoszenie.**

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C., ogłasza, że w dn. 26 lipca 1927 r. o godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 33 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego nieruchomości, należących do Joska Lezersona i składających się z stolów i magli ręcznych, oszacowanych na sumę zł. 410.— **Łódź, d. 15.VII.27 r.** Komornik: Jan Rzymowski.

Do akt. № 1134-1927 r. **Ogłoszenie.**

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C., ogłasza, że w dniu 26 lipca 1927 r. o godz. 10 r. w Łodzi, przy ul. Nowo-Cegielnianej 12 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego nieruchomości, należących do Joska Dudelczyka i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 650.— **Łódź, d. 15.VII.27 r.** Komornik: Jan Rzymowski.

Odlot z Łodzi do Warszawy g. 9.

” z Warszawy do Łodzi g. 15.

891-6

Informacje w Łodzi

Piotrkowska 67, tel. 311, Lotnisko 26-15

Dr. med. Józef Maybaum-Marzyński powrócił

przyjmuje chorych na żołądek i kiszki od g. 11-12 przed poł. i od 4-5 po poł. **ul. Piotrkowska Nr. 175.**

Dr. med.

WIKTOR ZIEGE

Akuszeryja i choroby kobiece: Przyjmuje od 9-10 i od 3-6. **Cegielniana 19. Tel. 45-31.**

891-6

Do malowania podłóg, drzwi i okien najlepszą farbą olejną i lakierową jest

ALBALIN

twardo i szybko wysychający.

KOSŁ i S-ka.

SKŁAD GŁÓWNY: Przejazd 8, tel. 11-21.

FILJA: Piotrkowska 93, tel. 15-62.

„Praca”

Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród Kobiet Żyd. w Łodzi

Wólczańska 21

zawiadamia niniejszym, że przyjmuje zapisy kandydatek na nast. działy:

Krawiectwo, Roboty ręczne.

Kancelarja czynna od 10-12. 5325-1

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4,50, za odosłanie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7,20.

Ogłoszenie za wiersz milimetryowy 1 szpaltowy 1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. — Nadesłane po tekście 30 gr. strona 5 szpalt. — Zwyczajne 10 groszy str. 10 szpalt. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 złot. — Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. zaś tirm zagranicznych o 100 procent drożej.